

Başvuru Numarası	: 2024/1970
Toplantı Tarihi/Sayısı	: 08.04.2025/52
Karar Numarası	: 2025/206
Başvuran	: A.K.
Başvuran Vekili	: -
Adres	: -
Muhatap Kurum/Kişi	: -
Muhatap Adres	: -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın hakkında verilen mahkûmiyet hükmünün hatalı olduğu, suç işlediği sabit olmamasına rağmen gerekli araştırmalar yapılmadan, kesin ve inandırıcı deliller olmadan, lehine olan deliller göz ardı edilerek hakkında hüküm kurulduğu, şüpheden sanık yararlanır ilkesine uyulmadığı ve adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. İDDİA VE TALEP

2. Başvuran; Kırşehir 2. Asliye Ceza Mahkemesinin 5/12/2023 tarihli ve ... E. ... K. sayılı dosyası kapsamında hakkında mahkûmiyet hükmü kurulduğunu, Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 13. Ceza Dairesi tarafından 2/9/2024 tarihli ve ... E. ... K. sayılı dosyası kapsamında ilk derece mahkemesi önünde yapılan yargılama hataları dikkate alınmaksızın Kırşehir 2. Asliye Ceza Mahkemesinin kararının kabul edildiğini, hakkında verilen 5 yıl 3 ay 10 gün hapis cezası nedeniyle Yargıtay'a kanun yolu başvurusunda bulunamadığını, daha önce benzer bir olayda Kırşehir Ağır Ceza Mahkemesinin ... E. ve ... K. sayılı dosyası kapsamında mahkûmiyet kararının istinafta kabul edildiğini ancak Yargıtay tarafından bozulduğunu, Kırşehir 2. Asliye Ceza Mahkemesinin gerekçesinin hatalı olduğunu, suçun tarafınca işlendiğinin sabit olmamasına rağmen hakkında mahkûmiyet hükmü verildiğini, yargılamaya konu diğer sanık T.'nin polisler tarafından verildiği ifadesinde motosikleti "K." isimli arkadaşıyla çaldığını beyan etmesine rağmen gerekçede kendisinin suç ortağı olarak kabul edildiğini, sanık T.'nin suçtan kurtulmak amacıyla kendisine iftira attığını, mahkeme gerekçesinde motosikletin kilidini kırdığının belirtilmesine karşılık kilit üzerinde parmak izi incelemesi yapılmadığını, sanık T. ile olay yerinde bulunduğu ilişkin herhangi bir delil bulunmadığını, kamera kayıtlarının incelenmediğini, sanık T.'nin Mamak İlçe Jandarma Komutanlığı sahasında bulunan Kızılca Mahallesi yol kontrol noktasında 12/4/2023 tarihinde saat 13.30'da 68 ... plakalı motosiklet ile yakalandığını, motosikletin asıl sahibinin B.D. olduğunun tespit edildiğini ve sanık T.'nin motosikleti 12/4/2023 günü saat 09.00'da K. isimli şahısla birlikte Kırşehir'den çaldığını beyan ettiğini ancak bu beyanın dikkate alınmadığını, sanık T.'nin motosikleti Ankara'ya götürmesi için kendisine 500 TL verdiğini iddia ettiğini ancak üst aramasında böyle bir paraya ulaşamadığını, olay günü kız arkadaşıyla kendi dükkânında olduğunu,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

dükkânının etrafındaki kamera kayıtlarının da incelenmediğini, olay yerinde olmadığına tanık olan C. Y.'nin ifadesinin dikkate alınmadığını, eksik ve yetersiz gerekçeler ile lehine olan deliller göz ardı edilerek hakkında karar verildiğini, "şüpheden sanık yararlanır" ilkesine uyulmadığını, benzer olaylarda sanık lehine kararlar verilmesine rağmen kendisine haksız şekilde ceza verildiğini, kesin ve inandırıcı deliller olmadan cezalandırıldığını iddia etmekte, Kırşehir 2. Asliye Ceza Mahkemesinin 5/12/2023 tarihli ve ... E. ... K. sayılı kararının hatalı olduğunun tespit edilmesini ve hükmün düzeltilmesini talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Yargı yetkisi" başlıklı 9'uncu maddesi şöyledir:

"Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır."

4. Anayasa'nın "Mahkemelerin bağımsızlığı" başlıklı 138'inci maddesinin ilgili bölümü şöyledir:

"Hâkimler görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanı kanaatlerine göre hüküm verirler. Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz. (...) "

5. 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir."

6. 6701 sayılı Kanun'un "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının ilgili bentleri şöyledir:

"(1) Kurumun görevleri şunlardır: (...) f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. (...) i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek.(...) "

7. 6701 sayılı Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"(...)

(4) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz.

"(...)

(9) İşleme konulmayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir."

8. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Başvuru konusu teşkil etmeyecek işlem ve kararlar" başlıklı 40'ıncı maddesi şöyledir:

"(1) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz."

9. Mezkûr Yönetmelik'in "Ön inceleme yapılıması" başlıklı 48'inci maddesinin birinci fıkrasının ilgili bentleri şöyledir:

"(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, (...) yönlerinden incelenir. (...)"

10. Mezkûr Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesi şöyledir:

"(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinde kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir."

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

11. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

12. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

13. Başvuru, başvuranın Kırşehir 2. Asliye Ceza Mahkemesinin 5/12/2023 tarihli ve ... E. ... K. sayılı dosyası kapsamında 5 yıl 3 ay 10 gün mahkûmiyet hükmü kurulduğu, söz konusu kararın Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 13. Ceza Dairesi tarafından 2/9/2024 tarihli ve ... E. ... K. sayılı dosya kapsamında kabul edildiği, hakkında verilen hapis cezasının süresi nedeniyle Yargıtay'a kanun yolu başvurusu yapamadığı, daha önce benzer bir olayda Kırşehir Ağır Ceza Mahkemesinin mahkûmiyet kararının Yargıtay tarafından bozulduğu, somut yargılama bakımından da benzer hataların yapıldığı, suç işlediği sabit olmamasına rağmen ve gerekli araştırmalar yapılmadan, lehine olan deliller göz ardı edilerek hakkında karar verildiği, şüpheden sanık yararlanır ilkesine uyulmadığı, parmak izi ve kamera kayıtları gibi delillerin incelenmediği, benzer yargılamalarda sanık lehine karar verilirken kendisine haksız yere mahkûmiyet hükmü kurulduğu iddiası ile dava dosyasının incelenerek hatalı kararın düzeltilmesi talebine ilişkindir.

14. 17/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun "Temyiz" başlıklı 286'nci maddesi, "(1) Bölge adliye mahkemesi ceza dairelerinin bozma dışında kalan hükümleri temyiz edilebilir. (2) Ancak; ...b) İlk derece mahkemelerinden verilen beş yıl veya daha az hapis cezalarını artırmayan bölge adliye mahkemesi kararları, ...Temyiz edilemez." hükmünü haiz olup, başvuran hakkında verilen mahkûmiyet kararının 5 yıl 3 ay 10 gün hapis cezası olması nedeniyle söz konusu mahkûmiyet hükmüne karşı Yargıtay kanun yolunun açık olduğu anlaşılmıştır.

15. Anayasa'nın 9'uncu ve 138'inci maddelerinde; yargı yetkisinin münhasıran mahkemelerin uhdesinde olduğu ve bu yetkinin kullanılmasıyla ilgili hiçbir organ, makam, merci veya kişinin mahkemelere ve hâkimlere

emir ve talimat veremeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı hükme bağlanmıştır.

16. Başvuranın iddia ve talebi yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte değerlendirildiğinde, talebin yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin olduğu, yargılama yapma görevinin münhasıran mahkemelere ait olduğu, 6701 sayılı Kanun’un 17’nci maddesinin dördüncü fıkrası ile Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in 40’inci maddesi gereği başvuru konusu teşkil etmeyecek işlemler arasında yer alan başvurunun Yönetmelik’in 48’inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi gereği Kurumun görev alanına girmediği ve inceleme şartlarını taşımadığı gerekçesiyle kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

8/4/2025 tarihinde OY BİRLİĞİYLE karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alişan TİRYAKİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
 ye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
 ye

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOSMANOĞLU
 ye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
 ye